

ahven.net

*"KALATALOUDEN KESKUSLIITTO - HYVINVOIVAT
KALAVEDET JA KESTÄVÄ KALASTUS"*

Förändringar i lagen om samfälligheter & andra aktuella lagärenden

Rasmus Åkerblom
jurist
Centralförbundet för Fiskerihushållning

Innehåll

- 1.9.2026 trädde ett antal ändringar i lagen om samfälligheter i kraft.
 - Ändringarna gäller kallelse till stämmor, ordnandet av stämmor och stadgarnas förhållande till lagstiftningen.
 - Vad beslutas och hur?
 - De största fallgroparna?
 - Hur kan man förbereda sig inför problemen i praktiken?
- Förändringar i vattenlagen
- Väntas mot slutet av året

Förändring i lagen om samfälligheter 1.9.2026

Kallelse framöver

- Formuleringen om kallelse till delägarlagets stämma har hittills varit oförändrad sedan 1989.
 - Den föråldrade formuleringen har under årens lopp lett till flera frågor och problemsituationer.
- Framöver möjliggör lagstiftningen att kallelsen till delägarlagets stämma skickas per brev till samtliga delägare eller kungörs i en eller flera allmänt spridda tidningar på orten. Kallelsen kan också skickas per e-post eller via någon annan elektronisk informationsförmedlingskanal till de delägare som har meddelat kontaktuppgifter för detta ändamål. I stadgarna för ett konstituerat delägarlag kan det föreskrivas att delägarna informeras om stämman på något annat tillförlitligt sätt.
 - Vad var det egentligen som ändrades?

I praktiken - konstituerade

- Detta innebär att ett konstituerat delägarlag kan komplettera bestämmelsen i sina stadgar om hur kallelse ska ske, utan att ändra stadgarna, så att kallelsen även kan skickas per e-post eller på motsvarande sätt till sådana delägare som har meddelat en elektronisk adress för detta ändamål. Delägarna ansvarar själv för att delägarlaget har rätt elektronisk adress för utskick av kallelse.
- Förtydligar delägarens ansvar att meddela kontaktuppgifter utifrån nuvarande information.

I praktiken - konstituerade II

- I stadgarna för ett konstituerat delägarlag kan det bestämmas att delägarna informeras om mötet på något annat tillförlitligt sätt. Det innebär att om man vill ersätta en tidningsannons med information på delägarlagets egen webbplats, ska detta framgå av stadgarna. Samtidigt bör man beakta att eventuella krav på exempelvis information via anslagstavlor eller motsvarande, som förekommer i äldre stadgar, fortfarande ska följas.
 - De ändringar som gjorts utifrån RFV:s tolkning infördes i praktiken i lagen.

I praktiken - icke konstituerade

- För icke konstituerade delägarlag följs framöver lagens bestämmelser om hur kallelse till möte ska ske. Dessutom skrevs det in i lagen vad som redan gäller i situationer där ingen av delägarna vill sköta sammankallandet av ett icke konstituerat delägarlags möte. Någon av delägarna kan då ge en valfri aktör fullmakt att agera i sitt ställe. De ovan nämnda ändringarna trädde i kraft den 1 september 2026.
 - Tidsfristen förblir densamma, 14 dagar, och detsamma gäller situationer med flera samägare.

De största fallgroparna?

- Information - förståelse - acceptans
 - Delägarna har rätt att kräva distansmöten först från och med 1.9.2027
- Kallelse - hur var det nu igen? -> **Stadgarna och lagen om samfälligheter**
- Vid delägarlagets möte får beslut fattas endast i de ärenden som nämns i möteskallelsen.
- Det glöms bort att delägarlagets beslutanderätt utövas av delägarlagets stämma.
 - Styrelsens, ombudsmannens eller en särskilt utsedd persons uppgift är att förbereda och verkställa delägarlagets beslut samt sköta den övriga praktiska verksamheten.
 - Man kan avvika från detta endast om samtliga delägare är eniga.

Förändringen medför ett problem

- Delägarlagets stadgar 18 §
- 1 mom. 7 punkten
 - räkenskapsperioden och bokslutet i enlighet med vad som föreskrivs i bokföringslagen ([1336/1997](#))
- *I stället för en bestämmelse i delägarlagets stadgar som strider mot 18 § i denna lag tillämpas denna lag, om inte något annat följer av lagen. Bestämmelser i stadgarna som strider mot lagen ska ändras så att de överensstämmer med lagen senast när stadgarna nästa gång lämnas in för fastställelse enligt 18 §.*
- Problemet är att detta är en följd av jord- och skogsbruksutskottets ändring, där de synpunkter som TTV och CFF framförde åsidosattes.
 - En faktisk försämring, eftersom stämmor framöver inte kan hållas med flera års mellanrum.

Hur kan man förbereda sig inför problemen i praktiken?

- Information - förståelse - acceptans
- Stadgar - finns de?
 - Från vilken tid är stadgarna?
 - Hur väl överensstämmer de med lagen om samfälligheter?
 - Hur ska kallelsen ske?
- Delägarförteckningen
 - Hur aktuell är den?
- Mötespraxis, känn till era stadgar och lagen om samfälligheter
 - Behov av rutiner för oväntade situationer.

Befogenhet i beslutsfattandet

- Delägarlagets beslutanderätt utövas fortfarande av delägarstämman.
- Inte heller styrelsens eller ombudsmannens ställning ändras.
- Fullmäktige har genom lagändringen tagits bort ur lagen. Sådana veterligen inte har använts i något delägarlag, men fullmäktige som har inrättats med stöd av den lag som gällde före denna lags ikraftträdande får fortsätta sin verksamhet och fatta för delägarlaget bindande beslut inom ramen för sin befogenhet till och med den 31 december 2027.

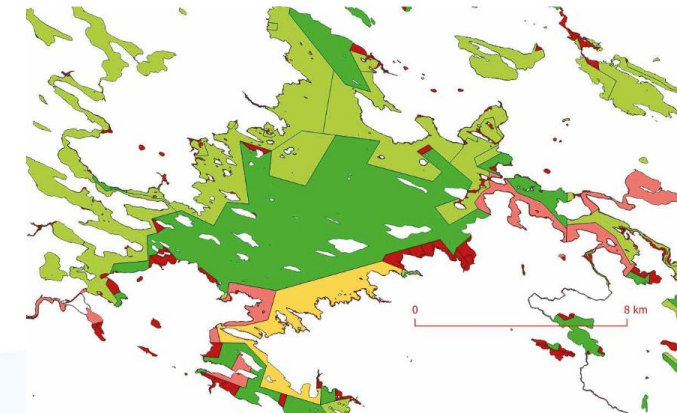
Resultat från VOKE II

- Broschyrer har publicerats som stöd för dem som funderar på delägarlagsverksamhet.
- Avtalsmodeller har sammanställts och finns tillgängliga på begäran.
- När det gäller andra verksamhetsmodeller kan konstateras att det finns flera föreningsbaserade modeller och även olika avtalslösningar.
 - Samtliga har samma problem: hur delägarnas beslutanderätt kan tryggas på lång sikt.

VOKE -
Vesialueen omistuksen
kehittämishanke 2024
- Hankeraportti

Risto Vesa, Kalatalouden Keskusliitto

Ändringar i vattenlagen

- Ändring av den s.k. **nollskyldigheten**: regeringens proposition, som redan i praktiken hade urvattnats, urvattnades ytterligare vid grundlagsutskottets behandling.
 - Tillstånden har fortsättningsvis samma skydd som tidigare, och någon avvägning mellan skyddet för olika egendomslag görs inte alls.
- Det s.k. **projektet om tillståndsavvikelse**: Diskussionen kretsar fortfarande kring de skador som drabbar vattenkraftens tillståndshavare och markägare.
 - När detta skrevs var propositionens slutliga utformning ännu inte klar.

Väntas under höstens lopp

- **Ändring av lagen om fiske:** Förbud mot att bedriva kommersiellt fiske med stöd av de allmänna fiskerättigheterna samt utvidgning av förbudet mot fritidsfiskares försäljning av fångst.
 - Det motstånd mot förbudet att sälja fångst som har framförts offentligt kommer sannolikt att lyftas fram under riksdagsbehandlingen.
- **Skattelagstiftning:** Fiske och fisketillstånd tas med i motionsförmånen.

ahven.net

*”KALATALOUDEN KESKUSLIITTO -
HYVINVOIVAT KALAVEDET JA KESTÄVÄ
KALASTUS”*